

Gledura Lajos

EMLÉKEZÉS FÁBIÁN ZOLTÁN FŐISKOLAI TANÁRRA

Fábián Zolival rövidnadrágos kisdíákkorában találkoztam először, Egerben. Ötven évvel ezelőtt tanítóképzős hallgatók voltunk. Ő első éves, én harmadikos. Ebben az időben személyesen keveset láttuk egymást, de közös tanáraink révén hallottam, róla, mint eminens tanulóról. Utunk hamarosan elvált. Ő az ELTÉ-n folytatta tanulmányait történelem, pedagógia és pszichológia szakon, én falun tanítóskodtam.

Legközelebb tíz évvel később, 1959-ben a Jászberényi Tanítóképző Intézetben üdvözlöttük egymást, már mint munkatársak. Ő pszichológia szakos intézeti tanár volt, én akkor gyakorlóiskolai tanító.

Nagy tudású, elméletileg jól felkészült szakembernek tartottuk, aki arra törekedett, hogy szoros kapcsolatot teremtsen az elmélet és a gyakorlat között. Legfontosabb tanítói feladatnak tartotta az alapos gyermekismeretet és a tudatosan megtervezett oktató-nevelő munkát. Meg is tett mindent annak érdekében, hogy hallgatói majd megfeleljenek ennek a követelménynek. Rendkívül izgalmas órákat tudott tartani. Mindenkit lekötött már a probléma felvetésével, majd az anyag részleteinek logikus egymásraépítésével, a szemléletességgel. Vesszőparipája volt az elméleti is ismeretek felismerése a gyakorlatban. Volt hallgatói ma is nagy elismeréssel beszélnek tevékenységéről. Nagy tudása, szakértelme mellett szerény ember volt. Sikereiről elért eredményeiről csak szűk körben beszélt. Alapvetően vidám volt természete. Kissé fanyar humorával, szellemes megjegyzéseivel jó hangulatot tudott teremteni környezetében. Mindenkihez volt néhány kedves szava, értett a „lélek simogatásához”. Rendkívüli munkabírása volt. Kutatómunkánk során tapasztaltuk, hogy kevés kikapcsolódás után képes volt napokon keresztül nagyon intenzív munkát végezni. Messze állt tőle az anyagiasság. Gyakran vállalt olyan munkát, amiért tudta, hogy soha nem jár anyagi ellenszolgáltatás. Mindannyian csodáltuk kreativitását. Sok saját tervezésű szemléltető eszközt készített a pszichológia oktatásához. Ezeket én még ma is használom, mert nagyon segíti a hallgatókat a tananyag megértésében. Soha nem felejttem el, hogy a tantárgypedagógiai kiadványunk kéziratát már postázni akartuk, amikor szólt: „várjatok, irtam még 50 olvasásgyakorlási módot, tegyük a többihez, hogy 100 legyen!” Szinte minden területen „ötletgyáros” volt.

Kimagasló tudományos tevékenységet végzett. A hatvanas évek elején egyik kezdeményezője volt a Metodikai Kutatócsoport létrehozásának, melyben gyakorló iskolai tanítók és oktatók éveken keresztül az alsó tagozatos anyanyelvi oktató-nevelő munkát vizsgálták. Igazán két kutatási terület érdekelte. Az egyik a gyermekek fejlődése, oktatása-nevelése. Többek között ezt

igazolja kandidátusi témája is (Közvetett tevékenységformák az alsó tagozati órákon.), amit 1975-ben védett meg, valamint az, hogy alsó tagozatos kézikönyvek, olvasókönyvek írásában is segédkezett. Másik vizsgálódási területe volt a tanítóképzés elméleti és gyakorlati kérdései. Reagálva a társadalmi igényekre évtizedeken keresztül a tanítóképzés korszerűsítésével foglalkozott. Részt vett: a szakkollégiumi rendszerű oktatás, a könyvtár- és népművelő képzés, az Értékközvetítő és Képességfejlesztő program oktatásához értő tanítóképzés, az alsó tagozatos nyelvszakos képzés, és az óvó- és tanító szak integrálása elméleti és gyakorlati előkészítésében és bevezetésében. Kutatási témáihoz kapcsolódóan számos cikket, tanulmányt jelentetett meg kiadványokban, folyóiratokban. Támogatta, segítette a kezdő fiatal oktatókat a tudományos kutató-munkában.

Környezete korán felismerte jó vezető képességeit, az emberekhez való pozitív viszonyát. Már a pálya kezdetén vezető methodikus. 1964-től igazgató helyettes. 1978-1989-ig főigazgató. Számos országos intézményben, bizottságban dolgozott, töltött be fontos funkciókat. Megbízható munkájával hozzájárult főiskolánk hírnevének öregbítéséhez. Munkásságát öt kitüntetéssel ismerték el a felsőbb hatóságok. Ezek között talán a legrangosabb az Apáczai-díj, amit abban az időben nagyon kevés pedagógus kapott meg.

A közvetlen együttes élmények alapján volt munkatársai ma még gyakrabban gondolunk Fábrián Zoltánra. Az idő múlik, az élmények halványodnak, a maradandó értékek azonban a fiatalok számára hosszú távon megmaradnak.

Fájlaljuk, hogy már nincs közöttünk!